

Robur

PEOPLE PLANET PROFIT

Mediestorm blev väckarklocka

– Unga talanger jobbar hellre i goda företag, säger Shells vice vd

Massiv kritik mot planerna att dumpa oljeriggen Brent Spar i Nordsjön, och mot oljeutvinningen i diktaturens Nigeria, blev en väckarklocka. Idag kallar sig Shell energibolag istället för oljebolag. Och klimateffekten och etiska frågor har blivit delar av affärsstrategin.

● Målet är detsamma som tidigare: att tjäna pengar. Men omvärlden ställer helt andra krav än tidigare.

– Vi tror att vi är på väg mot ett samhälle där kunderna hellre köper från företag som upplevs som ”goda”. Vi tror att allt fler i den unga generationen vill jobba i företag som upplevs som goda. Det är en trend vi märker av. Inte minst bland unga talanger, säger Tom Delfgaauw, vice vd i Shell.

Tom Delfgaauw gav en både drastisk och avslöjande bild av bolagets omsvängning under 90-talet, när han talade vid Roburs konferens i Stockholm i oktober.

Bristande lönsamhet och växande byråkrati ledde redan 1994 till att Shell-ledningen såg över allt ”som hade med relationer att göra”. Och så kom då skandalerna.

Greenpeace gick i taket

Beslutet att sänka oljeriggen Brent Spar i havet fick Greenpeace att gå i taket. Och när människorättsaktivister 1997 avrättades i Nigeria hamnade koncernen i hetluften igen. Bolagets oljeutvinning där ansågs stödja diktaturregimen.

Greenpeaceaktivister har tagit sig ombord på Brent Spars helikopterplatta i protest mot Shells planer på att dumpa oljeriggen i havet utanför Hebriderna. Foto: AP/Pressens Bild

–Vi tyckte att vi var ett hedervärdigt företag, men fann oss plötsligt utpekade som blodtörstiga mördare i all världens tidningar, säger

Tom Delfgaauw idag om den incidenten.

Mediekrisen tvingade Shell att öppna sig mot omvärlden. Och efter ett antal intres-

Skandalerna som fick Shell att ändra fokus

I mitten av 90-talet deklarerade Shell att man inte tänkte bogsera in oljeriggen Brent Spar till land, utan istället sänka den till havs.

Greenpeace drog omedelbart igång en protestaktion som ledde till både bensinbojkott och goodwillförluster.

Det hela slutade med att oljekoncernen fick ge efter för opinionen.

1997 var det dags för en ny mediestorm. Oppositionella miljöaktivister avrättades i Nigeria, och Shell anklagades för samröre med en av världens mest hårdföra diktaturer.

Nigeriaregimen har sedan dess bytts ut, men Shells närvaro i landet är fortfarande föremål för närgående granskning, inte minst med tanke på miljöproblemen i samband med oljeutvinningen.

sent- och miljögruppsmöten identifierades och antogs två nya affärsprinciper: mänskliga rättigheter och hållbar utveckling.

Hur de efterlevs redovisar oljebolaget sedan 1998 årligen i ”the Shell Report”.

Den nya öppenheten är också en del av tidens krav.

– Vi lever i en CNN-värld. Allt ska ske genast, allt är synligt. Det går inte att gömma sig, även om man skulle vilja.

Förnybara bränslen

Delvis influerad av diskussionen om hållbar utveckling har Shell bestämt sig för att satsa på förnybara bränslen: solenergi, biobränslen. Kol- och oljeutvinningen ses på sikt inte som hållbar, eftersom fyndigheterna kommer att ta slut och användningen leder till global uppvärmning.

Och bolaget har, till omvärldens förvåning, sagt sig ta klimateffekten på allvar, lämnat industrins lobbyorganisation mot klimatåtgärder och åtagit sig att följa kraven från FN:s klimatkonferens i Kyoto 1997.

Det hindrar inte koncernen att leta efter nya fossilsfynd på jungfrulig mark världen över, något miljörelsen inte ser med blida ögon.

Shells Tom Delfgaauw spår dessutom ökad användning av kol- och oljebaserade bränslen inom de närmsta åren. Transportbehovet i tredje världen kommer att leda till det, säger han:

– Det är en naiv illusion att tro att förnybara bränslen kan ta över om 5-10 år. Det kommer att hända. Men inte förrän om tidigare 50-60 år.

GUNHILD ARBY